

Stanowisko
Rady Miejskiej Trzcianki
z dnia 13 listopada 2019 r.

**w sprawie konieczności zapewniania przez Rząd RP wystarczających
środków finansowych na zadania wdrażane przez państwo a realizowane
przez samorzządy terytorialne**

W imieniu trzcianeckiego samorzządu, jak również społeczności lokalnej gminy Trzcianka, zwracamy się z dramatycznym apelem o rozwałę i bezzwłoczne podjęcie działań, które miałyby na celu zapewnienie odpowiednich środków na realizację przez samorzządy zadań wynikających z polityki państwa.

W szczególności wnosimy o finansowanie przez Rząd RP w pełnej wysokości wydatków na wynagrodzenia nauczycieli i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz zrekompensowanie strat powstałych w wyniku zmian w polityce podatkowej państwa, tj. umniejszenie dochodów jednostek samorzządowych z wpływów podatkowych.

Wprowadzone w ostatnim czasie zmiany legislacyjne w istotny sposób wpływają na kondycję finansową jednostek samorzządowych, które stanęły przed koniecznością finansowania programów rządowych przy jednoczesnym ograniczeniu ich dochodów. Wiele jednostek samorzządu terytorialnego – w tym gmina Trzcianka – znajduje się w bardzo trudnej, a nie zawinionej przez samorzządy sytuacji, prowadzącej do kryzysu finansowego, ograniczenia zakresu realizacji podstawowych zadań i tym samym wzrostu niezadowolenia lokalnej społeczności. Jednocześnie to rada gminy, podnosząc podatki i opłaty lokalne dla mieszkańców, musi podejmować trudne decyzje. Bez zapewnienia rekompensaty utraconych dochodów z tytułu zmian w systemie podatkowym, a także dostosowania wysokości subwencji oświatowej do rzeczywistych

kosztów, jakie gmina ponosi na edukację szkolną i przedszkolną oraz pokrycia w 100% wydatków, które obciążają budżet w związku z realizacją tzw. zadań zleconych – nie będzie możliwe uchwalenie budżetu odpowiadającego potrzebom mieszkańców.

Na przykładzie naszej gminy pragniemy wskazać, iż tylko z powodu zmian w systemie podatkowym gminę Trzcianka pozbawiono w 2020 r. dochodów z tytułu wpływów podatkowych od osób fizycznych w wysokości 450 tys. zł w stosunku do kwot zaplanowanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Rzeczywisty obraz strat będzie znany w przyszłych latach.

Nie zgadzamy się przy tym z tezą, że w ostatnich latach samorządy bogaciły się na wzroście wpływów z podatku PIT. Dynamika wzrostu dochodów z tego podatku jest dla naszej gminy mniejsza niż dynamika wzrostu wydatków. W latach 2016 – 2019 wzrost dochodów z PIT w gminie Trzcianka to kwota rzędu 3,8 mln zł, a wzrost samych wydatków na wynagrodzenia dla nauczycieli i pozostałych pracowników sfery budżetowej to 8,44 mln zł.

Podniesienie płacy minimalnej o 15,6% spowoduje drastyczny wzrost wydatków bieżących w jednostkach publicznych z uwagi na wzrost cen usług świadczonych na rzecz gminy oraz nieuzasadnione zrównanie płac pracowników, bez względu na zakres obowiązków i odpowiedzialność, a w konsekwencji konieczność znacznego podniesienia wynagrodzeń.

Kolejnym czynnikiem, który niekorzystnie wpływa na sytuację finansową gminy, jest przekazywanie niewystarczających środków w ramach dotacji na zadania zlecone – w ubiegłym roku zadania te były dofinansowane przez państwo w 70 %. Ich realizacja, a także część zadań realizowanych przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wymaga rokrocznie zwiększającego się zaangażowania finansowego gminy. Oczekujemy skorygowania sposobu kalkulowania środków na dotacje celowe na zadania zlecone.

Kluczowym wyzwaniem dla samorządów jest finansowanie, stale wprowadzanych zmian w systemie oświaty, przy braku zapewnienia środków na ich realizację. Środki finansowe przekazywane z budżetu państwa są nieadekwatne do skali wykonywanych zadań. W latach 2016 – 2019 r. wydatki gminy Trzcianka na oświatę wzrosły o ponad 8,1 mln zł, przy wzroście subwencji o 2 mln zł. Do samych tylko wynagrodzeń nauczycieli w tym roku z budżetu gminy dopłacamy rekordowo 2 mln zł (wynagrodzenia w przedszkolach, których państwo nie finansuje to kolejne 6,3 mln zł). Zadeklarowane przez rząd podwyżki dla nauczycieli nie zostały zabezpieczone w subwencji dla naszego samorządu, a dodatkowo subwencję oświatową na 2020 r. obniżono o 400 tys. zł. Budżet oświaty wyniesie 44 mln zł, przy 20 mln zł subwencji. Do każdej złotówki otrzymanej z subwencji i dotacji oświatowej gmina dołoży 1,20 zł.

Wierzymy, że nasz apel spotka się z szybką i zdecydowaną reakcją Rządu RP, w którego skład wchodzi wiele osób wywodzących się ze środowisk samorządowych. Musimy zrobić wszystko, by nie zaprzepaścić dobrych efektów wysiłku naszego społeczeństwa w dążeniu do tego, by lokalny samorząd był silną i sprawną jednostką, stanowiącą fundament demokratycznego państwa. Rząd RP i jednostki samorządu terytorialnego ponoszą odpowiedzialność za kreowanie i realizację polityk publicznych stąd potrzeba współpracy na rzecz dobra wspólnego i podnoszenia jakości życia obywateli.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ TRZCIANKI

dr inż. Adrian Hafuszka

